

Resultaten onderzoek tegenprestatie onder cliënten met een bijstandsuitkering

1. Inleiding

Medio maart 2020 is gestart met het telefonisch onderzoek onder cliënten met een bijstandsuitkering over de tegenprestatie. In dit rapport leest u over de belangrijkste resultaten van dit onderzoek.

Leeswijzer

Ten behoeve van de evaluatie over de periode 1 april 2019 tot 1 april 2020 is gebruik gemaakt van de meest relevante uitspraken van de cliënten.

Percentages in de onderzoekresultaten zijn afgerond naar boven of naar beneden om tot 100% te komen. Hierbij wordt dus opgemerkt dat er afrondingsverschillen zijn. Dit leidt niet tot positieve dan wel negatieve beïnvloeding van de resultaten.

In dit rapport worden opsommingen genoemd. Deze worden aangeduid met 'o.a.'. Deze opsommingen zijn niet limitatief.

2. De Bredase tegenprestatie

Medio maart 2020 is gestart met het telefonisch onderzoek onder cliënten. In totaal hebben 718 cliënten die de voorgaande 12 maanden een tegenprestatie hebben gedaan (of nog steeds doen) een brief gekregen met het verzoek om mee te doen aan het onderzoek. In totaal zijn 195 cliënten gebeld. Hiervan hebben 154 cliënten aan het onderzoek meegedaan: een respons van 21% van alle cliënten met een tegenprestatie. Dit is een representatief aantal. De overige cliënten zijn niet gebeld. Gezien de goede respons was dit niet meer nodig.

In Breda is het mogelijk om zelf te kiezen voor een vorm van tegenprestatie. Dit is maatwerk. De keuze is aan de cliënt. Als de cliënt niet zelf kiest, doet de gemeente een aanbod. Dat aanbod bestaat uit het doen van vrijwilligerswerk, het verlenen van mantelzorg, het volgen van een opleiding (cursus taal of digitale vaardigheden), het volgen van een beweegprogramma of het aanpakken van schulden.

In dit onderzoek was de respons op de vragen over het volgen van een beweegprogramma of het aanpakken van schulden

te laag om hierover representatieve uitspraken te doen. Uit de gemeentelijke administratie¹ blijkt wel dat er een beperkt aantal cliënten een beweegprogramma volgt of bezig is met de aanpak van schulden. Deze cliënten zijn niet gesproken tijdens dit onderzoek. Voor nu laten we deze soorten tegenprestatie buiten beschouwing.

In deze voorliggende resultaten wordt wel een uitspraak gedaan over vrijwilligerswerk (door 119 respondenten), mantelzorg (door 22 respondenten) en taal/cursus/opleiding (door 25 respondenten). Van de 154 uiteindelijke ondervraagde cliënten doet een combinatie van tegenprestaties (166).

2.1 Tegenprestatie maximaal 20 uur per week

De gemeente vraagt cliënten een tegenprestatie te doen voor maximaal 20 uur per week. Als 20 uur te veel is, bepaalt de gemeente samen met de cliënt of de tegenprestatie naar vermogen mag worden gedaan. Het kan ook zo zijn dat de tegenprestatie stapsgewijs met uren wordt opgebouwd.

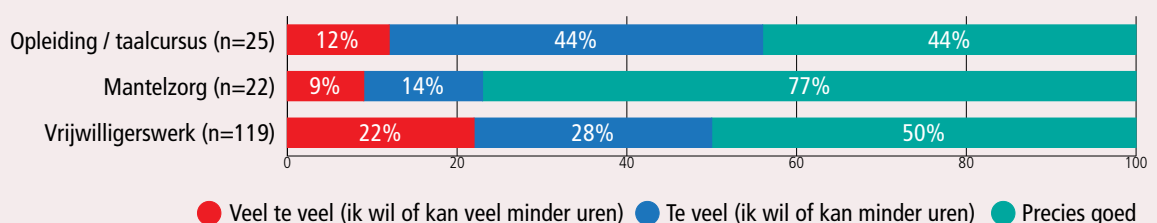
Aan cliënten is gevraagd wat zij vinden van het aantal uren tegenprestatie: 20 uur per week.

Iets meer dan de helft van alle bevroegde cliënten vindt dit aantal uur precies goed (54%); 28% vindt het aantal te veel en 18% veel te veel. Op de vraag waarom de cliënten dit te veel vinden, geeft 50% aan dit niet te weten en 50% wil de reden niet vertellen.

In onderstaande tabel is dit uitgesplitst naar soort tegenprestatie: opleiding, mantelzorg en vrijwilligerswerk.

¹ Voor cijfers verwijzing naar de evaluatie tegenprestatie, april 2020.

> De gemeente gaat er vanuit dat iemand 20 uur per week een tegenprestatie verricht. Is dat voor u...?

2.2 Passende tegenprestatie

Het merendeel van de cliënten vindt de tegenprestatie het best passend bij hun persoonlijke situatie. Van de cliënten met vrijwilligerswerk als tegenprestatie vindt 74% dit ook als het best passend en 11% vindt een taalcursus of andere opleiding het best passen bij hun situatie. Voor mantelzorgers geldt dat 59% vindt dat mantelzorg ook het best bij hun situatie past.

3. Inzoomen op vrijwilligerswerk, mantelzorg en opleiding/taal/cursus

Hieronder wordt specifiek ingegaan op 3 soorten tegenprestatie:

3.1 Vrijwilligerswerk

3.2 Mantelzorg

3.3 Opleiding/taal/cursus

3.1 Vrijwilligerswerk

Vrijwilligerswerk als tegenprestatie wordt gedaan bij veel diverse organisaties. De meesten zijn actief op een basisschool, in een wijkcentrum of in een zorginstelling. Ook de werkzaamheden variëren enorm. Van de ondervraagde cliënten is een aantal inmiddels gestopt met de tegenprestatie. Hieronder eerst de antwoorden van de cliënten die nu nog een tegenprestatie doen.

Nog bezig met de tegenprestatie

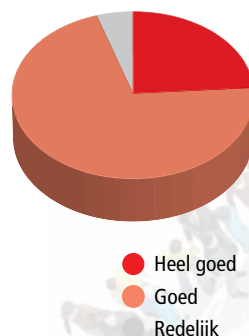
Voor de aangescherpte invoering van de tegenprestatie deed een aantal cliënten al vrijwilligerswerk. 20% van het aantal cliënten geeft dit aan. Een deel van hen is meer uur vrijwilligerswerk gaan doen; de meeste cliënten doen net zoveel uur vrijwilligerswerk als daarvoor.

Cliënten geven aan vooral vrijwilligerswerk te doen in de eigen buurt; 80% in de eigen buurt; 20% elders. Verder geeft 80% van de cliënten aan met vrijwilligerswerk te zijn begonnen door de verplichte tegenprestatie.

13% van de cliënten maakt kosten voor het doen van de tegenprestatie. Van deze 12 cliënten krijgt twee op de drie deze kosten niet (geheel) vergoed. In nagenoeg alle gevallen gaat het om reiskosten. Voor het merendeel van deze cliënten is dit een groot probleem.

Cliënten vinden in het algemeen dat het vrijwilligerswerk als tegenprestatie heel goed (31%), goed (63%) en redelijk (6%) aansluit bij hun interesse. Het doen van het vrijwilligerswerk bevalt ook heel goed (24%), goed (71%) en redelijk (5%). Cliënten geven o.a. aan dat ze een fijne plek hebben, dat zij zich nuttig voelen, dat zij meedoen en onder de mensen zijn. Ook zelfstandig kunnen werken en eigen tijd kunnen indelen zijn aspecten die genoemd worden.

> Vrijwilligerswerk bevalt

> Vrijwilligerswerk bij interesse

Als belangrijkste voordelen van het doen van vrijwilligerswerk worden o.a. genoemd sociale contacten hebben, nuttig bezig zijn, voldoening hebben en een dagritme. Opvallend is dat 99% van de cliënten geen nadeel kan opnoemen van het doen van vrijwilligerswerk als tegenprestatie. Onder de wel genoemde nadelen wordt genoemd dat een beloning wel gewenst is, of liever nog een betaalde baan.

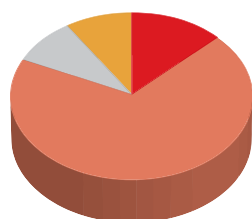
Ruim vier op de tien cliënten (44%) zegt iets geleerd te hebben van de tegenprestatie.

Sinds kort gestopt met de tegenprestatie

Van de bevroegde cliënten geven 23 cliënten aan gestopt te zijn met de tegenprestatie. De meeste cliënten zijn gestopt vanwege het coronavirus. Van de gestopte cliënten deed 78% het vrijwilligerswerk in de eigen buurt. 74% begon met het vrijwilligerswerk door de tegenprestatie.

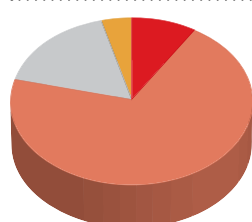
Cliënten vonden in het algemeen dat het vrijwilligerswerk als tegenprestatie heel goed (9%), goed (70%), redelijk (17%) en niet zo goed (4%) aansloot bij hun interesse. In het algemeen beviel het vrijwilligerswerk als tegenprestatie deze cliënten heel goed (13%), goed (69%), redelijk (9%), helemaal niet goed (9%).

> Vrijwilligerswerk bevalt

● Heel goed
● Goed
● Redelijk
● Helemaal niet goed (ik deed het met tegenzin)

> Vrijwilligerswerk bij interesse

● Heel goed
● Goed
● Redelijk
● Niet zo goed

Of het doen van vrijwilligerswerk voor deze cliënten voordelen of nadelen heeft gebracht wordt neutraal op geantwoord. De helft geeft aan geen voordeel en geen nadeel te ervaren en de andere helft weet het niet.

48% geeft aan wat geleerd te hebben van de tegenprestatie, 52% geeft aan van niet.

3.2 Mantelzorg

Mantelzorg wordt, conform de landelijke definitie², in Breda gezien als tegenprestatie. Van de ondervraagde cliënten verlenen 22 respondenten mantelzorg. Hieronder in percentages weergegeven; het betreft cliënten die op dit moment nog mantelzorger zijn:

Mantelzorg	
Aan echtgenoot/echtgenote/partner	11%
Aan kinderen, schoondochter of schoonzoon	5%
Aan (schoon)ouders	21%
Aan andere familieleden	37%
Aan burens/vrienden/kennissen	26%

² We gaan uit van de criteria van MantelzorgNL. MantelzorgNL hanteert als richtlijn om te bepalen of iemand mantelzorger is: minimaal 3 maanden per jaar, 8 uur per week, onbetaald. Is dit het geval, dan kan deze verrichte mantelzorg als tegenprestatie worden beschouwd. Daarnaast kan worden gekeken of nog meer mogelijk is om te doen.

De mantelzorg bestaat uit hulp in de huishouding (boodschappen doen, schoonmaken, klaarmaken van warme maaltijden, hulp bij verzorging (wassen, aankleden), gezelschap, afleiding, troost, regelen van administratie, begeleiding/vervoer bij bezoek aan arts, kapper.

Mantelzorg wordt vooral in de eigen buurt verleend: 68%; 32% niet in de eigen buurt. Bijna drie kwart (74%) geeft aan al mantelzorger te zijn vóór de tegenprestatie; 26% is gestart met mantelzorger als tegenprestatie.

14% geeft aan nu meer uren aan mantelzorg te besteden; 86% geeft aan evenveel uren aan mantelzorg te besteden. De mantelzorgers geven aan al meer dan één jaar mantelzorger te zijn. 90% van hen geeft aan geen kosten te maken als mantelzorger. 10% geeft aan wel kosten te maken waarvan de helft aangeeft dat die vergoed worden en de andere helft krijgt geen vergoeding. Het gaat dan vooral om reiskosten die wel een probleem vormen voor de mantelzorger.

Mantelzorgers zijn positief over het verlenen van mantelzorg. Op de vraag of het hun bevalt om mantelzorg te verlenen antwoordt 21% met heel goed, 58% met goed en 21% met redelijk. 90% van de mantelzorgers is vooral blij met de waardering die zij ontvangen. Het levert mantelzorgers naast waardering ook voldoening op: bezig zijn, sociale contacten, voor eigen familie willen zorgen, toestemming hebben van de gemeente zijn belangrijke beweegredenen om mantelzorg te verlenen. Aan mantelzorg verlenen kleven ook nadelen, zoals lichamelijke belasting.

Over het algemeen vinden mantelzorgers niet dat zij iets geleerd hebben van mantelzorg als tegenprestatie (68%). 32% geeft aan wel wat geleerd te hebben van het mantelzorgen.

Aan de mantelzorgers is vervolgens gevraagd in welke mate zij zich belast voelen.

Mantelzorg belasting

Niet of nauwelijks belast	26%
Enigszins belast	32%
Tamelijk zwaarbelast	26%
Zeer zwaarbelast	5%
Overbelast	11%

3.3 Opleiding/taal/cursus

Cliënten zijn in het algemeen heel positief over het mogen volgen van een opleiding/taal/cursus (verder: opleiding) als tegenprestatie. Het merendeel van de cliënten geeft aan dat de opleiding (heel) goed bevalt en passend is voor de cliënt. Van de cliënten geeft 76% aan geleerd te hebben van de opleiding. Cliënten geven aan dat zij door de opleiding o.a. beter Nederlands hebben geleerd, beter zijn in contact maken, een gesprek kunnen voeren, op de computer kunnen werken en beter hun weg weten te vinden.

Bijna een kwart (24%) vindt dat hij/zij niets heeft geleerd van de opleiding.

De meerderheid van de cliënten heeft de opleiding gedaan in de eigen buurt (67%); 33% niet in de eigen buurt. Voor 80% van het aantal cliënten bracht het volgen van een opleiding geen kosten met zich mee; voor 20% wel. Deze cliënten geven aan reiskosten te hebben die niet vergoed worden. Voor drie cliënten van deze groep zijn de reiskosten een groot probleem.

4. Ervaringen met de tegenprestatie

De gemeente wil met de tegenprestatie aan cliënten meer perspectief bieden op persoonlijke ontwikkeling. Daarom zijn vragen gesteld over de huidige persoonlijke situatie waarin de cliënt zich bevindt ten opzichte van een jaar geleden.

Beter of slechter voelen ten opzichte van een jaar geleden

Cliënten is gevraagd of zij zich beter of slechter voelen door het doen van een tegenprestatie ten opzichte van een jaar geleden. Een groot aantal cliënten voelt zich beter door het doen van vrijwilligerswerk als tegenprestatie: 45%. De helft van de cliënten geeft aan zich hetzelfde te voelen (51%) en 4% geeft aan zich slechter te voelen. Als redenen dat cliënten zich beter voelen worden aangegeven o.a.: meer actief, dagritme, meer sociale contacten, blijer gevoel, kunnen leren, een doel in het leven hebben, nuttig voelen en andere mensen helpen.

Bij de cliënten die mantelzorg verlenen is de verhouding als volgt: 18% voelt zich beter, voor 72% is de situatie gelijk gebleven en 9% geeft aan het niet te weten.

Bij cliënten die een opleiding doen is de verhouding als volgt: 68% voelt zich beter, voor 24% is de situatie gelijk gebleven en 8% geeft aan het niet te weten.

Positiever of negatiever zelfbeeld ten opzichte van een jaar geleden

Vervolgens is de vraag gesteld of cliënten positiever of negatiever over zichzelf zijn gaan denken.

Een groot aantal cliënten (40%) is positiever over zichzelf gaan denken vergeleken met een jaar geleden; slechts 6% is negatiever over zichzelf gaan denken. 52% denkt hetzelfde over zichzelf en 2% weet het niet.

Vooraf door het doen van vrijwilligerswerk en het volgen van een

opleiding is men positiever gaan denken (47%) door vrijwilligerswerk en 72% door opleiding. Mantelzorgers zien zichzelf nog vrijwel gelijk (86%).

Meer of minder zelfverzekerd ten opzichte van een jaar geleden

Onder de helft van de cliënten is de zelfverzekerdheid over het algemeen gelijk gebleven (54%); 32% geeft aan meer zelfverzekerd te zijn en 13% geeft aan minder zelfverzekerd te zijn.

Door het doen van vrijwilligerswerk als tegenprestatie voelt 35% zich meer zelfverzekerd, voelt 53% zich even zelfverzekerd en 11% minder zelfverzekerd. 82% van de mantelzorgers geeft aan geen verschil in zelfverzekerdheid te ervaren. 68% van de cliënten die een opleiding doen zijn zelfverzekerder geworden.

Meer of minder sociale contacten ten opzichte van een jaar geleden

Door het doen van een tegenprestatie heeft in het algemeen 63% van de cliënten evenveel sociale contacten ofwel merken zij geen verschil. 32% geeft aan wel meer sociale contacten te hebben en 5% geeft aan minder. Bij dit laatste percentage geeft men aan door de coronacrisis minder mensen te zien en te spreken.

Een meerderheid van het aantal cliënten geeft aan door vrijwilligerswerk als tegenprestatie te doen meer sociale contacten te hebben gekregen (52%). Voor 47% is dit aantal contacten gelijk gebleven en 1% geeft aan het niet te weten.

Door een opleiding te doen als tegenprestatie geeft 48% aan meer sociale contacten te hebben, 44% geeft aan dit het aantal sociale contacten gelijk is gebleven en 8% dat het minder is geworden.

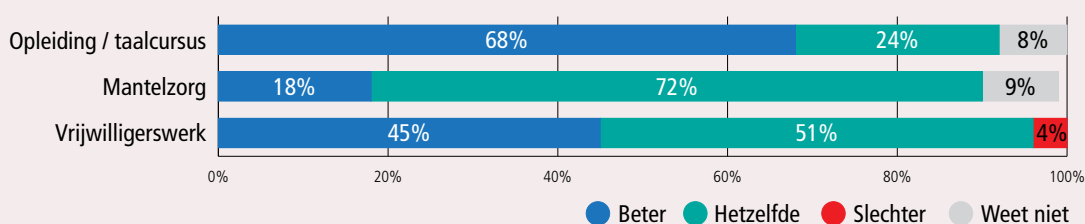
Mantelzorgers zijn iets positiever dan bij de andere onderdelen: 23% geeft aan meer sociale contacten te hebben. Daarentegen geeft een aantal mantelzorgers aan minder contact te hebben (9%) en voor 64% is er geen verschil. 4% geeft aan het niet te weten.

5. Welbevinden in de afgelopen vier weken

De gemeente heeft de cliënten gevraagd naar hun welbevinden in de afgelopen vier weken.

Cliënten hebben geantwoord op de vragen: Bent u gelukkig? Voelt u zich energiek? En zit u mogelijk in de put? We hebben het welbevinden van cliënten vergeleken met het welbevinden van de Bredanaar (gegevens uit de Stadsenquête najaar 2019).

> Hoe voelt u zich door het doen van de tegenprestatie?

Bijna 80% van de Bredanaars is gelukkig of erg gelukkig. Bredanaars geven net als in 2018 aan dat ze erg tevreden zijn met hun leven. Het gemiddelde cijfer dat Bredanaars hun eigen leven geven is 7,8, vergelijkbaar met de voorgaande 4 jaar. Een groep van 6% geeft een 5 of lager aan hun leven. Mensen geven gemiddeld het hoogste cijfer voor de woning waarin ze wonen en het laagste cijfer voor de opleiding die ze volgen.

Voor de cliënten die een tegenprestatie doen, zien we de volgende resultaten:

- Cliënten geven gemiddeld cijfer tussen de 5,7 tot 7,1.
- Cliënten zijn het meest tevreden met de buurt waarin zij wonen.
- Cliënten zijn het minst tevreden met hun lichamelijke gezondheid en de hoeveelheid geld die ze te besteden hebben.
- Vergeleken met inwoners in het algemeen: vooral lagere beoordeling voor hun geestelijke gezondheid, lichamelijke gezondheid en hoeveelheid te besteden geld.

Mantelzorgers zijn iets positiever dan bij de andere onderdelen: 23% geeft aan meer sociale contacten te hebben. Daarentegen geeft een aantal mantelzorgers aan minder contact te hebben (9%) en voor 64% is er geen verschil. 4% geeft aan het niet te weten.

Welbevinden

Gemiddelde beoordeling per levensgebied	2019	2020
Uw geestelijke gezondheid	7,9	6,5
De woning waarin u woont	8,0	6,9
Uw vrienden- en kennissenkring	7,9	6,8
De buurt waarin u woont	7,9	7,1
Uw lichamelijke gezondheid	7,5	5,7
Het werk dat u doet	7,5	n.v.t.
De hoeveelheid vrije tijd die u heeft	7,4	6,8
De opleiding die u volgt	6,8	n.v.t.
De hoeveelheid geld die u te besteden heeft	7,0	5,7
Tevredenheid met het leven	7,8	6,9

6. Kansen op een betaalde baan binnen drie jaar

De gemeente wil met de tegenprestatie naast persoonlijke ontwikkeling ook meer perspectief bieden op een betaalde baan in de toekomst.

Van de ondervraagde cliënten schat 8% de kans op een baan over

drie jaar in als redelijk groot tot heel groot. 45% daarentegen schat de kans redelijk klein tot zeer klein. 37% van de cliënten weet het niet en 10% is hierin neutraal (niet positief/niet negatief).

Bovenstaande vraag is vervolgens uitgesplitst in drie soorten tegenprestatie: vrijwilligerswerk, mantelzorg en opleiding.

Op de vraag of het doen van vrijwilligerswerk als tegenprestatie leidt tot meer kans op een betaalde baan acht 12% de kans een beetje groter/groter, 34% acht de kans gelijk, 44% weet het niet en 10% acht de kans kleiner.

Als redenen om niet meer kans op een betaalde baan te hebben noemen de respondenten o.a. het hebben van lichamelijke klachten, te oud zijn, te lang in de uitkering te zitten en geen opleiding te hebben.

Het doen van mantelzorg leidt volgens cliënten niet tot meer kansen op werk: 32 % vindt de kans op betaald werk hetzelfde gebleven en 68% geeft aan het niet te weten.

Cliënten zijn positiever gestemd over de kansen op een betaalde baan door het volgen van een cursus. 52% van de cliënten acht de kans een beetje groter/groter, 12% denkt dat de kans gelijk blijft en 36% weet het niet.

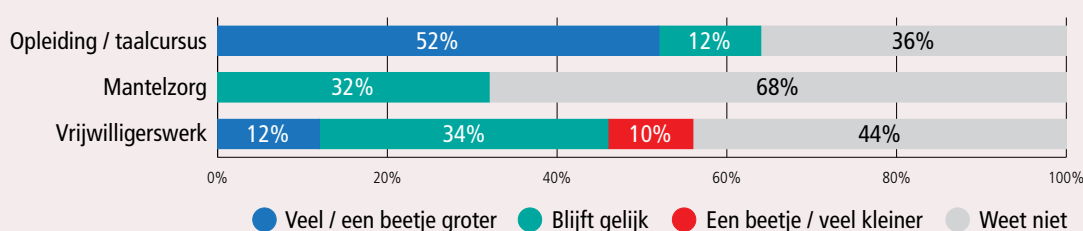
7. Verkrijgen betaalde baan

Aan cliënten is gevraagd of zij een betaalde baan willen. Hierop is als volgt geantwoord: 32% wil heel graag een betaalde baan, 25% wil misschien een betaalde baan, 20% wil waarschijnlijk geen betaalde baan en 23% geeft aan zeker geen betaalde baan te willen. Als redenen hiervoor worden o.a. gegeven dat er problemen zijn met de gezondheid, taal, zorg voor zieke familieleden, te oud zijn. Maar ook dat vrijwilligerswerk meer flexibel is dan een betaalde baan. Positieve redenen om een baan te verkrijgen zijn o.a. eenzaamheid voorkomen, meer inkomen te krijgen en weer meedoen.

8. Samenvatting resultaten

De respons op het onderzoek is 21 %. Uiteindelijk hebben 154 individuele cliënten de vragen beantwoord. Dit geeft een overall representatief beeld. De cliënten hebben hun ervaringen gedeeld over het doen van een tegenprestatie. In Breda is het mogelijk om verschillende soorten tegenprestatie te doen. In deze resultaten wordt de focus gelegd op het doen van vrijwilligerswerk, het verlenen van mantelzorg en het volgen van een opleiding.

> Denkt u dat door het doen van de tegenprestatie uw kans om een betaalde baan te vinden groter of kleiner wordt?

In dit onderzoek was de respons op de vragen over het volgen van een beweegprogramma of het aanpakken van schulden te laag om hierover representatieve uitspraken te doen. Uit de gemeentelijke administratie³ blijkt wel dat er een beperkt aantal cliënten een beweegprogramma volgt of bezig is met de aanpak van schulden. Deze cliënten zijn niet gesproken tijdens dit onderzoek. Voor nu laten we deze soorten tegenprestatie buiten beschouwing.

Algemeen beeld

De tegenprestatie wordt in principe 20 uur per week gevraagd. Niet voor iedereen is 20 uur per week haalbaar. Ruim een derde van de cliënten vindt dit (veel) te veel.

Het merendeel van de cliënten vindt de door hun verrichtte tegenprestatie het best passend bij hun persoonlijke situatie. De tegenprestatie wordt vooral in de eigen buurt gedaan. Over het algemeen voelen cliënten zich beter, zijn positiever, hebben meer sociale contacten, zijn meer zelfverzekerd door het doen van vrijwilligerswerk of het volgen van een opleiding als tegenprestatie. Voor mantelzorgers geldt dat in mindere mate.

Cliënten met een bijstandsuitkering die een tegenprestatie doen zijn het minst tevreden met hun lichamelijke gezondheid en de hoeveelheid geld die ze te besteden hebben ten opzichte van de gemiddelde Bredanaar.

Een derde van de cliënten zou graag een betaalde baan willen, ongeveer de helft van de cliënten twijfelt over een betaalde baan en een kwart van de cliënten geeft aan geen betaalde baan te willen. Deze laatste groep geeft als redenen hiervoor aan dat er o.a. problemen zijn met de gezondheid, taal, zorg voor zieke familieleden, leeftijd. Maar ook dat vrijwilligerswerk meer flexibel is dan een betaalde baan. Positieve redenen om een baan te verkrijgen zijn o.a. eenzaamheid voorkomen, meer inkomen te krijgen en weer meedoen.

De cliënten die vrijwilligerswerk doen of een opleiding volgen als tegenprestatie achten hun kans op een betaalde baan iets hoger. Mantelzorgers achten hun kans op een baan door het verlenen van mantelzorg niet groter.

Als redenen om niet meer kans op een betaalde baan te hebben noemen de respondenten o.a. het hebben van lichamelijke klachten, te oud zijn, te lang in de uitkering te zitten en geen opleiding te hebben.

Specifieker beeld

De meeste cliënten doen vrijwilligerswerk als tegenprestatie. Een groot deel van de cliënten geeft aan vrijwilligerswerk te zijn gaan doen door de verplichte tegenprestatie. Cliënten hebben door dit vrijwilligerswerk o.a. sociale contacten, voldoening en een dagritme. Ook voelen zij zich nuttig.

De meeste mantelzorgers waren al mantelzorger voor de invoering van de aangescherpte tegenprestatie. Mantelzorgers zijn over het algemeen blij met de waardering voor het mantelzorgen, maar ook met het bezig zijn. Sociale contacten, voor eigen familie willen zorgen, toestemming hebben van de gemeente, zijn belangrijke beweegredenen om mantelzorg te verlenen. Aan mantelzorg verlenen kleven ook nadelen, zoals lichamelijke belasting. Mantelzorgers vinden in het algemeen dat zij niets leren van het mantelzorgen.

Cliënten zijn in het algemeen heel positief over het mogen volgen van een opleiding als tegenprestatie. Het merendeel van de cliënten geeft aan dat de opleiding (heel) goed bevalt en passend is voor de cliënt. De meeste cliënten geven aan geleerd te hebben van de opleiding, o.a. beter Nederlands, beter zijn in contact maken, een gesprek kunnen voeren, op de computer kunnen werken en beter hun weg weten te vinden.

Algemene gegevens van de respondent

Gezinssamenstelling	%
Alleenstaand	66%
Samenwonend (met/zonder kinderen)	18%
Alleenstaand met kinderen	14%
Anders	2%
Hoogst genoten opleiding	%
Geen/lagere school	51%
LBO/Mavo vergelijkbaar	22%
MBO/Havo/VWO	20%
HBO/WO	7%
Betaald werk gedaan	%
Ja in het verleden	70%
Nee nooit	30%
Schulden	%
Ja schulden in het huishouden	21%
Nee, geen schulden in het huishouden	54%
Wil niet zeggen	25%

Aanvullende informatie

Onder de respondenten zijn 15 cadeaubonnen verloot. Deze cadeaubonnen zijn reeds toegestuurd.

Een aantal respondenten (7) wil graag teruggebeld worden door de gemeente over het onderzoek. Aan deze terugbelverzoeken is inmiddels voldaan.

³ Voor cijfers verwijzing naar de evaluatie tegenprestatie, april 2020.